لبلبہ دا کینسر

لبلبہ دا کینسر ہانگ کانگ اچ ہر سال تقریباً 500 اموات دے نال چھٹے نمبر تے قاتل کینسر اے۔ ایہہ کینسر تقریباً 70 ورھے دی عمر اچ شروع ہوندا اے، تے ایہدے لاحق دی شرح مردوں تے زنانیاں اچ ودھ دے اک جیسی اے۔

Copyright © 2018 Hospital Authority. All rights reserved

1. لبلبہ دا کینسر کی اے؟

لبلبہ، معدہ تے ریڑھ دے وچکار پیٹ دی گہرائی اچ واقع اک گلینڈ/غدود اے، جیہڑا نکی آنت توں جڑا ہوندا اے۔ ایہہ اک ہاضمے دا عضو اے، جیہڑا بنیادی طور تے ہضم کرن اچ مدد کرن دے لئی ہاضمے دے انزائمز خارج کردا اے، تے بلڈ شوگر دی سطح دی نگرانی دے لئی انسولین تیار کردا اے۔

لبلبہ، پیٹ دے بالکل اندر دی طرف، معدہ تے وڈی تے نکی انتاں دے پیچھے واقع ہوندا اے۔ لبلبہ دا کینسر اک ضرر رساں کینسر اے۔ جیویں کے لبلبہ دے اندر مہلک رسولی آہستہ آہستہ ودھدی اے، تے اپنے تسی نوں گہرائی اچ چھپا لیتی اے، ایس لئی ابتدائی مرحلے تے ایس دا سراغ لانا آسان نئیں اے۔ اگرچہ کسی وی شخص دے لئی جیہڑا ہر سال باقاعدگی نال معائنہ کراندا اے، عام ٹیسٹس دے ذریعے ایس دا ایہہ سراغ لانا مشکل اے کی فرد نوں لبلبہ دا کینسر اے۔ ایس لئی، لبلبہ دے کینسر دی عام طور تے بوہتی درجے دے مرحلے تے تشخیص ہوندی اے تے ایس کارن توں ضروری علاج اچ تاخیر ہو جاندی اے تے ایس توں بچ جان دی شرح گھٹ اے۔ جے مریض رسولی نوں ہٹان دے لئی اک سرجری کران دے قابل اے، ایس دی حیاتی دا دورانیہ دوجے کینسر دے مریضاں دی نسبت گھٹ ہوندا اے۔

2. لبلبہ دا کینسر لاحق ہون دے خطرے دے کی عوامل ہین؟

لبلبہ دے کینسر دے ودھ دے مریض دی عمر 65 سال توں ودھ اے، تے دوجی خطرے دے عوامل اچ شامل ہین:

- نسل: سیاہ فام لوکاں نوں ودھ خطرہ ہوندا اے۔
- جنس: مردوں نوں عورتوں دی نسبت ودھ خطرہ ہے
- سگریٹ نوشی: سگرٹ نوشی کرن والوں نوں غیر سگریٹ نوشوں دی نسبت ایس بیماری دے لاحق ہون دا 2 توں 3 گنا ودھ خطرہ اے۔
- خلاف معمول شوگر میٹابولزم: ذیابیطس شکری توں متاثر ہون آلے لوکاں نوں ودھ خطرہ لاحق ہوندا اے۔
- ودھ وزن: بھاری بھرکم لوکاں نوں ودھ خطرہ لاحق ہوندا اے۔
- خوراک: جانوروں توں حاصل چربی دی اک طویل مدت تائیں ودھ مقدار کھانے آلے تے ناقص سبزیاں تے پھلوں نوں ورتن آلے لوکاں نوں ایہہ بیماری لاحق ہون دا ودھ دے امکان اے۔
- کیمیاوی مادے: حشرات کُش دوا، پٹرولیم یا رنگوں دے نال طویل عرصے تائیں رابطہ رکھن آلے لوکاں ایس بیماری دی ودھ زد اچ ہین۔
- ہیلی کوبیکٹر پائیلوری دے نال انفیکشن: اس بیکٹیریا توں متاثر لوکاں نوں 2 گنا ودھ خطرہ اے۔
- موروثی لبلبہ دی سوزش: موروثی دائمی لبلبہ دی سوزش لبلبہ دے کینسر دے خطرے اچ وادھا کرے گی، تے ایہہ کدے کدار ہی ہوندا اے۔
- دائمی لبلبہ دی سوزش: دائمی لبلبہ دی سوزش عام طور تے لبلبہ دے کینسر دے نال نال دریافت کیتی جاندی اے، تے متذکرہ بالا، موخر الذکر دا کارن نئیں ہو سکدی اے۔

Copyright © 2018 Hospital Authority. All rights reserved

3. لبلبہ دا کینسر لاحق ہون نوں کیویں روکیں؟

اگرچہ لبلبہ دے کینسر نوں مکمل طور تے روکا نئیں جا سکدا اے، حیاتی دا انداز اچ ترمیم ایس بیماری دے لاحق ہون دے خطرے نوں گھٹ کرن اچ مدد کر سکدی اے:

- تمباکو نوشی چھڈ دیو: سگریٹ دے دھوئیں اچ کینسر دا کارن بنن آلے مادے شامل ہوندے ہین جیہڑا ڈی این اے نوں تباہ کر سکدے ہین جیہڑا خلیے دی نشوونما دی نگرانی کردا اے۔
- اک صحت بخش وزن برقرار رکھو: وزن دی زیادتی لبلبہ دا کینسر لاحق ہون دے خطرے اچ وادھا کردی اے۔ جسمانی وزن اچ آہستہ آہستہ تے صحت بخش طریقے نال گھاٹا کرنا چائیدا۔
- باقاعدگی نال ورزش کرو: مناسب مقدار اچ ورزش کینسر لاحق ہون دے خطرے نوں گھٹ کر سکدی اے۔
- اک صحت بخش تے متوازن غذا کھاؤ: سبزیاں، پھل ودھ کھاؤ تے جانوروں توں حاصل چربی توں بھرپور کھانے گھٹ کھاؤ۔
- خطرناک کیمیاوی مادوں توں رابطہ توں بچو یا مناسب حفاظتی اقدامات اپنائیں۔

4. لبلبہ دے کینسر دے کی کارکن ہین؟

لبلبہ دے کینسر دے کارکن معلوم نئیں ہین، تے لبلبہ دے خلیے اچ تبدیلیاں تے خلیاں دا ودھ بننا کارن ہو سکدا اے۔ لبلبہ دے ودھ دے کینسر اڈینوکارسنوما ہین جیہڑا لبلبہ دے نالی دار ایپی تھیلیئم توں پیدا ہوندے ہین۔

5. کیا لبلبہ دے کینسر دی علامتاں نوں آسانی نال شناخت کیتا جا سکدا اے۔

جے مریض نوں ہیٹھاں دتیاں علامتاں ہین، تے اونہوں ایہہ بیماری لاحق ہو سکدا اے:

6. لبلبہ دا کینسر لاحق ہون دی تحقیقاں تے تشخیص کیویں کریے؟

مریض دی ہسٹری لین دے بعد تے ایس شبہ دے نال کہ اونہوں لبلبہ دا کینسر اے، ڈاکٹر ایس رسولی دے سائز تے تھاں نوں لبھن دے لئی ہیٹھاں دتیاں ٹیسٹ دا بندوبست کرے گا:

- الٹرا ساؤنڈ
- پیٹ دا کمپیوٹرائزڈ ٹومو گرافی اسکین
- پیٹ دا مقناطیسی ریزونینس امیجنگ

Copyright © 2018 Hospital Authority. All rights reserved

- اینڈوسکوپک ریٹروگریڈ کولینجیوپینکریٹوگرافی (ERCA) تے بائیوپسی
- پرکوٹینئس ٹرانسہیپیٹک کولینجیوگرام (PTCA)

بائیوپسی: فائن نیڈل ایسپائریشن (FNA) سائٹولوجی نوں ورتدے ہوئیاں، ڈاکٹر رسولی دی تھاں تائیں پہنچن دے لئی الٹراساؤنڈ یا کمپیوٹر ٹوموگرافی رہنمائی دے نال، جلد اچ داخل کرن دے لئی اک پتلی سوئی نوں ورتدا اے۔ خلیاں دے نمونیاں نوں سوئی دے نال کھنچ لتا جاوے گا تے نمونہ دی بافتاں دا تشخیص دے لئی مائیکروسکوپ اچ معائنہ کیتا جاوے گا۔

جے لبلبہ دے کینسر دی تشخیص کیتی جاندی اے، تے دوجے ٹیسٹس دا بندوبست کیتا جاوے گا ایہہ ویکھن دے لئی کدرے ایہہ پھیل تے نئیں گیا اے۔ ٹیسٹس اچ لیپروسکوپ، پھیپھڑیاں دا ایکسرے، ہڈی دا اسکین، پوزیٹرون اخراج ٹوموگرافی اسکین تے CA19-9 دے لئی خون دا ٹیسٹ شامل اے۔

Copyright © 2018 Hospital Authority. All rights reserved

7. لبلبہ دے کینسر دے کی علاج ہین؟

لبلبہ دے کینسر دے علاج کینسر دے مرحلے تے، مریض دی عمر، مجموعی صحت دی حالت تے مریض دی ترجیح تے منحصر ہوندے ہین۔ رسولی دے علاج دا وڈا ہدف رسولی نوں مکا دینا اے۔ پر جدوں اونہوں باہر نکالنا ناممکن ہو جاندا اے، تے جہاں تائیں ممکن ہو رسولی دے ودھن نوں سست کرن تے یا ایس توں ہور نقصان پہنچن توں بچان تے توجہ مرکوز کیتی جاندی اے۔ ایس لئی، بعض حالات اچ، مسکن دوا علاج انفرادی مریض دے لئی سبھ توں ودھ مناسب ہو سکدا اے۔

سرجری

ایس ویلے، لبلبہ دے کینسر نوں پوری طرح توں مکا دین دا واحد طریقہ سرجری دے ولوں مکمل طور تے رسولی نوں ہٹانا اے، تے ایہہ تمام مریضاں دے لئی قابل اطلاق نئیں اے، خاص طور تے جے کینسر دے خلیے لبلبہ توں دوجے اعضاء اچ پھیل گئے ہین تے لمف نوڈز تے خون دی وڈی وریداں نوں وڈی حد تائیں متاثر کر دتا اے۔

وِپلز آپریشن: ایہہ سبھ توں ودھ دے عام استعمال ہون آلی سرجری دی تکنیک اے جیس اچ لبلبہ، نکی آنت دا ابتدائی حصہ، پِتہ تے حتی کہ معدہ دا وی حصہ وغیرہ ہٹانا شامل اے۔ سرجری دے کارن ہون آلی اموات دی شرح 5% توں گھٹ اے۔

تقریباً 25 فیصد مریضاں دا کینسر لبلبہ دے جسم تے دم اچ پایا گیا اے تے صرف بوہتی مرحلے تے دریافت کیتا گیا اے۔ اونہاں نونسرے تے لبلبہ براری یا مکمل لبلبہ براری کران دی لوڑ ہو سکدی اے۔

ریڈیوتھراپی

ایہہ کینسر دے خلیے نوں تباہ کرن دے لئی اعلیٰ انرجی دی تابکاری نوں ورتدا اے تے ایس عمل کاری نوں سرجری دے بعد عمل اچ لایا جا سکدا اے۔ جے کسی مریض نوں سرجری کران دے لئی موزوں نئیں پایا جاندا اے، تے ایہدے ریڈیوتھراپی تے کیموتھراپی دونویں تجویز دی جا سکدی ہین۔

کیموتھراپی

ایس علاج اچ دوائیاں دا ورت دے کینسر دے خلیے نوں ختم کیتا جاندا اے، تے ایہہ عام طور تے درون ورید انجیکشن یا دوا نگلن دے ولوں کیتا جاندا اے۔ اگرچہ کینسر دے خلیاں نوں کیموتھراپی ورتدے ہوئے آسانی نال مکمل طور تے تباہ نئیں کیتا جا سکدا اے، پر ایس بیماری دی نشانیاں تے علامتاں اچ گھاٹا لیایا جا سکدا اے تے مریض دی حیاتی نوں چنگا بنایا جا سکدا اے۔ ایس دے دوران، لبلبہ دی رسولی نوں سرجری نال ہٹان دے بعد کیموتھراپی نوں معاون دوا علاج دے طور تے ورتیا جا سکدا اے۔

ہدفی علاج

کینسر دے خلیے دی نشوونما تے بحالی دی صلاحیت نوں روکن دے لئی مخصوص حیاتیاتی مالیکیولز نوں ورتدے ہوئیاں

Copyright © 2018 Hospital Authority. All rights reserved

ایہہ علاج کیتا جاندا اے، ایہہ میزائلاں نوں براہ راست اہداف تے مکان ورگا اے۔ اونہوں لبلبہ دے کینسر دے علاج اچ کیموتھراپی دے نال ورتیا جاندا اے۔

مسکن دوا نال علاج

جے کینسر اگے تائیں پھیل گیا اے، تے ابتدائی مقصد علامتاں اچ کمی لانا تے مریض دی حیاتی دے معیار نوں برقرار رکھنا اے۔

مسکن دوا شنٹ: جے رسولی صفرا دی نالی اچ رکاوٹ ڈال دیندی اے، تے اک سٹین لیس سٹیل یا پلاسٹک دا سٹنٹ صفرا دی نالی اچ پا دتا جاندا اے، تاں جے نالی اچ آزادانہ بہاؤ نوں برقرار رکھیا جا سکے۔ جے انتاں اچ رکاوٹ ڈال دی جاندی اے، تے بائی پاس سرجری نوں ضروری خیال کیتا جا سکدا اے۔

درد دا علاج: ایہہ صورتحال اعلٰی درجے دی مرحلے تے ہو سکدی اے جدوں رسولی اردگرد دے اعصاب تے دباؤ پاندی اے، تے ایہدے نتیجہ اچ شدید پیڑ ہوندی اے۔ ایس مرحلے پر مارفین خاص طور تے مفید اے۔ جے دوائیاں مؤثر طریقے توں کم کرن اچ ناکام ہو جاندی ہین، تے مریضاں نوں دوجی انتخاب دا مشورہ دیا جا سکدا اے، جیویں کہ پیڑ دی اطلاع نوں منتقل کرن توں روکن دے لئی دوائیاں نوں ورتنا یا پیڑ نوں وصول کرن آلے اعصاب نوں تباہ کرن دے لئی اعصاب اچ الکحل داخل کرنا۔

Copyright © 2018 Hospital Authority. All rights reserved

8. لبلبہ دے کینسر دی کی پیچیدگیاں ہین؟

لبلبہ دے کینسر دے مریضاں نوں ہیٹھاں دتیاں پیچیدگیاں ہو سکدی ہین:

- یرقان
- درد: جیویں جیویں کہ رسولی ودھدی جاوے گی تے اعصاب تے دباؤ ڈالے گی پیٹ دی پیڑ شدید ہو جاوے گا۔
- وزن اچ شدید کمی: کھاندے ہوئیاں دشواری دا سامنا کرن آلے مریضاں نوں اک ناک تے معدہ دی نالی دے نال خوراک دین دی لوڑ ہو سکدی اے یا درون ورید دخول دے ولوں تاں جے تغذیاتی تکملات نوں داخل کیتا جا سکے۔

سرجری دی پیچیدگیاں: لبلبہ دے کینسر دے آپریشنز کرنا بہت مشکل اے، تے بچ جان والوں دی شرح اچ کافی بہتری آئی اے۔ پیچیدگیاں اچ خون نکلنا، انفیکشن تے بلڈ شوگر دی غیر مستحکم سطح وی شامل اے۔

9. لبلبہ دے کینسر دے مریض اپنی آپے نگہداشت کیویں کردے ہین؟

سرجری نال پہلاں تے بعد اچ، تے صحت یابی دے دوران، بہت سی شیواں ہین جناں اچ مریض نوں شرکت کرن دی لوڑ اے۔ مریض بیماری دے بارے اچ جتنی ودھ آگاہی حاصل کرے گا، اتنا ہی مرِیض ودھ مثبت بن سکدا اے۔

باقاعدگی نال معائنے: اک مریض دی صورتحال تے بیماری دے دوبارہ لوٹنے دی علامتاں دی نگرانی دے لئی باقاعدگی نال معائنوں دا بندوبست کیتا جاندا اے۔ جے کوئی نویں علامتاں ملتی ہین، تے ڈاکٹر نوں چھیتی توں چھیتی مطلع کیتا جائے۔

مسکن دوا علاج تے دوجی علامتاں دا خیال رکھنا، جیویں کہ غذائیت تے پیڑ کش وغیرہ نوں برقرار رکھنا۔

Copyright © 2018 Hospital Authority. All rights reserved